

افزایش ۲۵ درصدی صادرات در فروردین ماه امسال

به گزارش صدای تجارت از بانک مرکزی گزارش «تحلیل تحولات اقتصاد کلان و اقدامات این بانک در فروردین ماه ۱۴۰۱» را منتشر و اعلام کرد: بررسی روند نرخ تورم در فروردین ماه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد تورم دوازده ماهه در ادامه روند نزولی خود که از مهرماه ۱۴۰۰ آغاز شده بود با کاهش نسبی همراه شد؛ البته تورم نقطه به نقطه و ماهانه نسبت به ماه قبل افزایش یافته‌اند.

در این ماه گروه کالا با ضریب اهمیت (۴۸.۵ درصد) و زیرگروه اصلی آن یعنی «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» با ضریب اهمیت (۲۵.۵ درصد) به ترتیب با افزایش تورم ۲.۹ و ۴.۱ واحد درصدی نسبت به ماه قبل همراه بودند. اما در نقطه مقابل گروه خدمت با ضریب اهمیت (۵۱.۵ درصد) با کاهش ۰.۵ واحد درصدی تورم ماهانه مواجه گردید.

در همین ارتباط اگرچه زیرگروه «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» (ضریب اهمیت ۳۷.۱ درصد) با کاهش تورم ماهانه همراه بود، اما برخی زیرگروه‌های خدمتی نظیر شاخص «خدمت در گروه بهداشت و درمان» و شاخص «خدمت در گروه حمل‌ونقل» به ترتیب افزایش تورم ماهانه ۰.۵ و ۰.۲ واحد درصدی را تجربه نمودند.

افزایش ۲۵ درصدی صادرات در فروردین ماه

در حوزه تجارت خارجی با توجه به اخبار منتشره در پایگاه اطلاع‌رسانی گمرک طی فروردین ماه سال ۱۴۰۱ ارزش صادرات گمرکی حدود ۳.۷ میلیارد دلار بود که نشانگر افزایش ۲۵ درصدی آن در مقایسه با ماه مشابه سال قبل است.

ارزش واردات گمرکی در ماه مورد گزارش حدود ۲.۸ میلیارد دلار گزارش شده است که حاکی از افزایش حدود یک درصدی آن نسبت به فروردین ماه سال ۱۴۰۰ است. در مجموع متاثر از این تحولات، طی ماه نخست سال جاری تراز بازرگانی گمرکی با مازاد ۸۷۵ میلیون دلاری همراه بود.

افزایش اندک قیمت فروش دلار در ماه نخست ۱۴۰۱

تحولات بازار ارز (سامانه نیما و بازار متشکل معاملات ارزی ایران)

در فروردین‌ماه نشانگر آن است که در این ماه، متوسط نرخ ماهانه فروش دلار در بازار حواله و اسکناس در مقایسه با ماه قبل از آن با قدری افزایش همراه بوده است.

در فروردین‌ماه متوسط نرخ فروش دلار حواله‌ای و اسکناس مندرج در سامانه سنا به ترتیب حدود ۲۴۴.۴ و ۲۵۳.۰ هزار ریال بود که نسبت به اسفندماه ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۱.۳ و ۳.۱ درصد افزایش نشان می‌دهند.

کاهش ۲.۴ درصدی متوسط قیمت مسکن

در بازار مسکن و بر اساس اطلاعات اخذ شده از سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور، متوسط قیمت خرید و فروش یک مترمربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده در شهر تهران طی فروردین‌ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل ۲.۴ درصد کاهش یافت و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۶.۹ درصد افزایش را تجربه نمود.

این مقدار در مقایسه با رشد نقطه‌به‌نقطه فروردین‌ماه سال ۱۴۰۰ (معادل ۹۱.۷ درصد) به مراتب کمتر بوده و مبین کند شدن آهنگ رشد قیمت مسکن پایتخت در سال ۱۴۰۱ است. در بازار سهام نیز شاخص کل بورس اوراق بهادار در روز پایانی فروردین‌ماه ۱۰.۶ درصد نسبت به روز پایانی ماه قبل افزایش یافت. لازم به ذکر است سیاست‌گذار پولی با رصد مستمر تحولات قیمت دارایی‌ها و توجه به دلالت‌های آن بر تغییر سطح انتظارات تورمی، عنداللزوم اقدامات سیاستی مناسب را در دستور کار قرار خواهد داد.

کاهش استفاده بانکها از منابع بانک مرکزی

در خصوص تحولات بازار بین‌بانکی در فروردین‌ماه باید توجه داشت که در ابتدای سال جاری، با توجه به کاهش نیاز نقدینگی بانکها به دلیل عبور از ماه پایانی سال قبل و همچنین عدم برگزاری حراج‌های دولتی، وجوه قابل عرضه در بازار بین‌بانکی افزایش یافت که نتیجه این امر افزایش متوسط روزانه حجم معاملات و تثبیت نرخ بازار در محدوده قبلی بود که این امر کاهش استفاده بانکها و موسسات اعتباری از منابع بانک مرکزی در تامین مالی کوتاه‌مدت را در پی داشت.

در فروردین‌ماه سال جاری عمدتاً به دلیل عدم عرضه اوراق مالی اسلامی دولتی جدید توسط دولت در بازار اولیه و نیز تثبیت نسبی نرخ

سود موزون بازار بین بانکی ریالی، روند نزولی نرخهای بازده اوراق مالی اسلامی دولتی که از دی ماه پارسال آغاز شده بود ادامه یافت؛ به نحوی که در این ماه نرخ بازده اسناد مذکور با سرسیدهای یک، دو و سه ساله، به ترتیب با ۰.۶۳، ۰.۴۳ و ۰.۵۲ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل به ترتیب به ۲۱.۷۷، ۲۲.۶۳ و ۲۲.۹۰ درصد رسید.

از دی ماه سال ۱۴۰۰ با کاهش نرخهای بازده اوراق مالی اسلامی دولتی، منحنیهای بازده اسناد خزانه اسلامی به پایین منتقل شده است؛ به طوری که منحنی بازده فروردین در سطحی پایینتر از منحنیهای بازده سه ماه پیش از آن واقع شده است.

کاهش ۰.۲ درصدی نقدینگی در ماه نخست سال

حجم نقدینگی در پایان فروردین ماه سال ۱۴۰۱ معادل ۴۸۲۳۴.۰ هزار میلیارد ریال نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۰.۲ درصد کاهش یافته است. همچنین، نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی در فروردین ماه ۱۴۰۱ معادل ۳۸.۲ درصد بوده است. لازم به توضیح است که در حدود ۲.۶ واحد درصد از رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۱ مربوط به اضافه شدن اطلاعات خلاصه دفتر کل داراییها و بدهیهای بانک مهر اقتصاد به اطلاعات خلاصه دفتر کل داراییها و بدهیهای بانک سپه (به واسطه ادغام بانکهای متعلق به نیروهای مسلح در بانک سپه) است و فاقد آثار پولی است.

به عبارت دیگر در صورت تعدیل اثرات پوشش آماری مذکور، رشد نقدینگی پایان فروردین ماه سال ۱۴۰۱ نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۳۵.۶ درصد بوده است. بررسی روند اجزای نقدینگی (پول و شبه پول) در سال ۱۴۰۱ نیز نشان دهنده بهبود ترکیب نقدینگی و کاهش سیالیت پول است، به طوری که سهم پول از نقدینگی از ۲۰.۴ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ به ۱۹.۷ درصد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۱ کاهش یافته و سهم شبه پول از نقدینگی نیز در این دوره از ۷۹.۶ درصد به ۸۰.۳ درصد افزایش یافته است.

اقدامات بانک مرکزی در فروردین امسال

در فروردین ماه ۱۴۰۱ با هدف مدیریت نقدینگی بازار بین بانکی ریالی، بانک مرکزی در تعامل با بانکها اقدامات اعتباری زیر را انجام داد:

انجام عملیات بازار باز با موضع انبساطی طی سه مرتبه حراج به ترتیب به ارزش ۹۴۰.۳، ۹۳۴.۳ و ۹۳۷.۴ هزار میلیارد ریال مجموعاً

به ارزش معاملاتی ۲۸۱۲.۰ هزار میلیارد ریال در قالب توافق با خرید با سررسیدهای ۷ روزه (مانده توافق با خرید از محل عملیات بازار باز در پایان فروردین ماه معادل ۹۳۷.۴ هزار میلیارد ریال بوده است).

استفاده بانکها از اعتبارگیری قاعده مند در نرخ سقف برای رفع نیازهای نقدینگی طی ۸ روز جمعاً به ارزش معاملاتی ۸۹.۵ هزار میلیارد ریال (مانده اعتبارگیری قاعده مند در پایان فروردین ماه صفر بوده است).

کارگزاری این بانک از ابتدای سال جاری تا پایان فروردین ماه، حراج اوراق مالی اسلامی برگزار نکرده است.